

OBSERWACJA

**Raport z obserwacji zgromadzenia
w dniu 11 maja 2019
w Bydgoszczy**

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

Warszawa, 19 czerwca 2019

I. PROJEKT OBSERWACJI ZGROMADZEŃ PUBLICZNYCH AMNESTY INTERNATIONAL

Amnesty International jest globalnym ruchem ponad 7 milionów ludzi, którzy niesprawiedliwość na świecie traktują osobiście i podejmują działania na rzecz położenia kresu poważnym naruszeniom praw człowieka. Razem zmieniamy świat, by każdy mógł korzystać ze swoich praw. Jesteśmy niezależni od rządów, politycznych ideologii, religii i interesów ekonomicznych. Do udziału w projekcie zaproszono aktywistów i aktywistki gotowych do zaangażowania się w długoterminowy projekt, którzy przeszli przez praktyczne i teoretyczne szkolenie. Stowarzyszenie przyjęło standardy obserwacji, które opierają się na zasadach zgodności z prawem, bezpieczeństwa, neutralności, bezstronności oraz bezpośredniości i ograniczonego zasięgu. Celem projektu jest monitorowanie sposobu realizacji wolności zgromadzeń, w szczególności w kontekście zmian w ustawie Prawo o zgromadzeniach, które zyskały na znaczeniu w kontekście nowelizacji ustawy Prawo o zgromadzeniach, która weszła w życie 2 kwietnia 2017 r., jak również sposobu zabezpieczania zgromadzeń przez Policję. Natomiast niniejszy raport (kolejny raport cząstkowy w ramach prowadzonego projektu) przedstawia wyniki obserwacji zgromadzenia, które odbyło się w dniu 11 maja 2019 r. w Bydgoszczy.

II. CZAS I OBSZAR OBSERWACJI

Niniejszy raport przedstawia wyniki obserwacji prowadzonej **w dniu 11 maja 2019 r. w godz. 13:40 – 16:25 w Bydgoszczy**. Obserwatorzy/ki byli oznakowani. Zespół obserwatorów liczył 7 osób. Raport opiera się wyłącznie na raportach oraz zdjęciach i materiałach filmowych obserwatorów uczestniczących w przedmiotowej obserwacji. Organizator, Komenda Miejska Policji oraz Urząd Miasta w Bydgoszczy zostali poinformowani o obserwacji.

III. OBSERWOWANE ZGROMADZENIE

Obserwacja Amnesty International w w/w czasie i miejscu dotyczyła zgromadzenia zgłoszonego przez Stowarzyszenie Stan Równości, z siedzibą w Bydgoszczy na dzień **11 maja 2019 r., w godz. 13.00 – 19.00 w Bydgoszczy**, zwanym przez organizatora **I Marszem Równości**. Organizator określił rozpoczęcie zgromadzenia na Wyspie Młyńskiej (skwer, trawnik) i dalej przejście ulicami: Mennica, Tamka, Focha, Królowej Jadwigi, Naruszewicza, Garbary, Królowej Jadwigi, Focha, Rondo Grunwaldzkie, Kruszwicka, Grudziądzka, Podgórna, Wełniany Rynek, Długa, Jezuicka, Niedźwiedzia do granicy Starego Rynku.

Jako cel zgromadzenia organizator wskazał „okazanie wsparcia dla osób dyskryminowanych i wykluczanych, przede wszystkim ze środowiska LGBT+, aktywizacja mieszkańców Bydgoszczy, promowanie wartości takich jak równość, tolerancja, przeciwstawianie się dyskryminacji, kreowanie wizerunku Bydgoszczy jako miasta otwartego i tolerancyjnego”.

Na dzień 11 maja 2019 r. w Bydgoszczy, poza obserwowanym zgromadzeniem (w godzinach chociaż częściowo pokrywających się) zgłoszone zostały 23 inne zgromadzenia w trybie zwykłym, w tym 20 zgłoszonych przez osobę fizyczną z jednakowym celem „obrona tradycyjnych wartości w sferze publicznej”. 11 z tych zgromadzeń zostało odwołanych przez organizatora. W trybie uproszczonym zgłoszono 2 zgromadzenia częściowo pokrywające się z czasem obserwowanego zgromadzenia (do godz. 14.00), jedno z nich zostało odwołane przez organizatora.

Dane za:

https://bip.um.bydgoszcz.pl/struktura_miasta/wydzialy_urzedu_miasta/wydzial_spraw_obywatelskich/Rejestr-informacji-o-zamiarze-zorganizowania-zgromadzenia/.

IV. GŁÓWNE OBSERWACJE

PRZEBIEG I CHARAKTERYSTYKA ZGROMADZENIA

Miejsce i trasa przemarszu

Uczestnicy zaczęli gromadzić się na skwerze na Wyspie Młyńskiej co najmniej pół godziny przed rozpoczęciem zgromadzenia. Marsz co do zasady przeszedł zgłoszoną trasą, jedynie do rozwiązania marszu doszło wcześniej niż zaplanowano – na ul. Jezuickiej.

Przed rozpoczęciem zgromadzenia

Przed rozpoczęciem Marszu na ul. Mennica od strony Starego Miasta zaczęli gromadzić się uczestnicy kontrdemonstracji (patrz poniżej). Początkowo nie miało to wpływu na gromadzenie się uczestników Marszu, jednak tuż przed rozpoczęciem Marszu Policja rozdzieliła oba zgromadzenia dwoma kordonami, a osoby udające się na Marsz były kierowane trasą z ul. Ku Młynom przez Kładkę Wenecji Bydgoskiej. Nastąpiło to po tym, gdy najprawdopodobniej ktoś z uczestników kontrdemonstracji wyrwał i wrzucił do rzeki flagi LGBT, które niosła osoba kierująca się na Marsz Równości (obserwatorzy nie widzieli zdarzenia, jedynie flagi wrzucone do rzeki). Do zdarzenia doszło na odcinku ulicy Ku Młynom stanowiącym most przez odnogę Brdy.

Charakterystyka i przebieg Marszu

O godzinie 14:00 rozpoczęły się przemówienia otwierające Marsz. Przemawiało czterech mówców. Pierwszy – Adam Witczak – przedstawił zasady bezpieczeństwa, do których muszą się stosować uczestnicy: zakaz używania środków pirotechnicznych, alkoholu, środków odurzających, ostrych narzędzi; należy uważać na flagi i transparenty pod trakcją tramwajową. Osoby niesłyszące zaproszono pod pierwszą platformę, przy której obecny był tłumacz języka migowego. Przedstawiono głównych DJ'ów marszu i wykonano performance „błogosławienia” uczestników marszu słowami „A-men. A-women. Whatever”. Marsz wyruszył ze skweru o godz. 14:18 z banerem „MARSZ RÓWNOŚCI BYDGOSZCZ 11.05.2019 NIE BOIMY SIĘ KOLORÓW”.

Zdjęcie 1.: godz. 14:17, Wyspa Młyńska, zgromadzenie tuż przed rozpoczęciem Marszu

W Marszu uczestniczyło około 1200-1400 osób. Przemarszowi towarzyszyła straż Marszu – osoby w pomarańczowych kamizelkach z napisem Stowarzyszenie Stan Równości. Marsz przechodził ulicami w dość zwartym szyku wyznaczonym przez straż Marszu i zabezpieczających Marsz funkcjonariuszy Policji (asysta krocząca). Liczba uczestników nie zmieniała się.

Osoby uczestniczące trzymały następujące transparenty i plakaty: „Gender mojego dziecka jest fajny”; „Kocham wspieram akceptuję”; „Kochane dzieci, idziemy po nasze prawa obywatelskie”; „17.05.1990 WHO wykreśliło homoseksualizm z listy chorób”; „Idę po lepszą Polskę”; „Bosko być bi”; „Mąż mojego syna to moja rodzina”; „Moja córkowa jest bardzo fajowa”; „Harcerz w każdym widzi bliźniego”; „Studenci psychologii i psychologowie przeciwko homofobii”; „Daję wam jedno przykazanie, abyście się wzajemnie miłowali”; „Przekażmy sobie znak równości”; „Feminizm to lubię”; „Get me a great flamingo”; „Large Gay Beautiful Toad”; „Równe prawa – wspólna sprawa”; „Wolność równość siostrzeństwo”; „Seks tak seksizm nie”; „Stop! Nacjonalizm i rasizm na złom”; „Mam gender i nie zawaham się go użyć”; „Co dwie matki to nie jedna”; „Stop rasizm”; „Feminizm zamiast wojen”; „Gender mojego dziecka jest fajny”; „Bydgoszcz chromoli nazioli”; „Miłość to miłość”; „Prawa osób trans prawami człowieka (на одворocie права транс людей = права человека)”; „Kobiety wszystkich płci łączmy się”; „Feminizm zamiast wojen”; „Nie ma wolności bez równości”; „Love is love”; „Miłość to prawo człowieka”; „Tęcza nie obraża” – z wydrukiem wizerunku Matki Boskiej Częstochowskiej z tęczą w aureoli.

Ponadto uczestnicy trzymali liczne tęczowe flagi i chorągiewki, także z tęczowym orłem, pojedyncze flagi polskie i europejskie, flagi Stowarzyszenia STONEWALL (grupa LGBT+ z Wielkopolski), flagi ruchu gejowskiego Bears, osób transpłciowych i aseksualnych, Pracowni Różnorodności oraz chorągiewki Stowarzyszenia LAMBDA Warszawa i z napisem „My rodzice”.

W Marszu jechały trzy samochody-platformy, z których puszczano głośną muzykę oraz komentowano na bieżąco przebieg zgromadzenia i kontrademonstracji, pozdrawiano uczestników, przechodniów i policjantów, nawoływano do przyłączenia się do Marszu. Uczestnicy Marszu dołączali się do śpiewania utworów muzycznych puszcanych z platform (Madonna, Village People, Pointer Sisters, Kylie Minogue, Queen, Elton John, ABBA, George Michael, Cher) i machali

chorągiewkami. Dziękowano również mediom za towarzyszenie Marszowi (zaobserwowano reporterów Radio Eska, Radia PiK i regionalnej TVP3 z Bydgoszczy, Gazety Wyborczej). W czasie 2 postojów (trwających 2 do 5 minut) DJ'e zachęcali uczestników do wspólnej aktywności: „Kucamy i wyskakujemy radośnie!”. Na pierwszej platformie umieszczono baner: „Byliśmy jesteśmy będziemy! W twojej szkole, pracy, rodzinie. W twoim sklepie, szpitalu, autobusie, kościele, urzędzie i w rządzie. Zaakceptuj rzeczywistość”.

Wśród uczestników Marszu przeważały osoby młode, były też rodziny z dziećmi, w tym w wózkach i nosidełkach. Zaobserwowano dwie osoby na wózkach inwalidzkich. Kilka osób towarzyszyło Marszowi na rowerach. Były obecne zwierzęta (trzymane przez właścicieli na rękach lub smyczy).

Osoby biorące udział w Marszu Równości miały pokojowe nastawienie. Ze strony uczestników Marszu nie zaobserwowano żadnych zachowań agresywnych, przemocy słownej bądź fizycznej. Straż Marszu pilnowała, by uczestnicy szli wyznaczoną trasą, schodzili z chodników, trawników etc., polecono także schowanie się, gdy osoby z kontrademonstracji zaczęły rzucać petardami hukowymi w uczestników Marszu.

O godz. 15:45 Marsz dotarł do ul. Jezuickiej, gdzie nastąpiły końcowe przemówienia. Marsz rozwiązano o godz. 16:15 zaproszeniem do udziału w kolejnym Marszu za rok i wezwaniem do zachowania ostrożności i zadbania o własne bezpieczeństwo. Uczestnicy jeszcze przez chwilę skandowali „dziękujemy”, po czym rozeszli się w ciągu około 15 minut.

W trakcie ostatnich, pożegnalnych przemówień Marszu na ul. Jezuickiej uczestnicy kontrademonstracji (5 osób) podchodzili do uczestników zgromadzenia, którzy się jeszcze nie rozeszli i w napastliwy sposób słownie ich zaczepiali.

Zdjęcie 2.: godz. 15:43, Marsz dochodzi do ul. Jezuickiej

KONTRDEMONSTRACJE

Obserwatorzy/ki odnotowali trzy kontrmanifestacje. Wydaje się, że w dwóch pierwszych uczestniczyły w większości te same osoby (prawdopodobnie uczestnicy odbywającego się wcześniej w tej samej okolicy Marszu Normalności), które przemieściły się z miejsca wyznaczającego początek Marszu w okolice miejsca jego zakończenia.

Kontrdemonstracja: Wyspa Młyńska, u zbiegu ulic Mennica i Ku Młynom

O godzinie 13:40 obserwatorzy przebywający na skwerze na Wyspie Młyńskiej usłyszeli głośne okrzyki dochodzące z kierunku ul. Ku Młynom o treści „Policyjna pała broni dziś pedała”.

Zdjęcie 3.: godz. 13.45, kontrmanifestacja u zbiegu ulic Mennica i Ku Młynom

Zdjęcie 4.: godz. 13:50, kontrmanifestacja u zbiegu ulic Mennica i Ku Młynom

Na miejscu, na rogu ulic Mennica i Ku Młynom było zgromadzonych około 100 osób, liczba wzrosła do ok. 150 o godz. 14:15. Zgromadzenie zlokalizowane było w odległości ok. 50 – 70 metrów od miejsca, w którym gromadzili się uczestnicy Marszu Równości.

Zgromadzeniu towarzyszyła głośna muzyka puszczana z głośników (m.in. utwory „Gender” zespołu Łydka Grubasa i „Pochód degeneratów” zespołu Prawe Skrzydło), co jakiś czas były skandowane hasła. Kontrdemonstranci trzymali następujące banery i transparenty: „Tacy chcą edukować Twoje dzieci. Powstrzymaj ich! www.stoppedofilii.pl” (ze zdjęciem przedstawiającym nagich mężczyzn trzymających tęcza flagę, najprawdopodobniej uczestników zagranicznego marszu LGBT); „Czego lobby LGBT chce uczyć dzieci? 4-latki: masturbacji, 6-latki: wyrażania zgody na seks, 9-latki: pierwszych doświadczeń seksualnych i orgazmu. Stop pedofilii”; „Nie odwracamy się do was plecami” (na plakacie piktogram – imitacja znaku drogowego z przekreśloną parą uprawiających seks mężczyzn); „Bydgoszcz mówi nie LGBT”; „Kontra!!! 11.05.2019 14.00 ul. Farna”; „Stop LGBT”; „Stop gender”; „Precz z LGBT”; „Stop deprawacji”; „Nie! LGBT”; „Nie dla gender”; „Bydgoszcz przeciw dewiacji”; „Młodzież Wszechpolska Bydgoszcz”; przekreślony napis LGBT; „Chłopak + dziewczyna = normalna rodzina”.

Osoby uczestniczące skandowały następujące hasła i przyśpiewki inicjowane przez prowadzącego poprzez urządzenie nagłaśniające: „Bydgoszcz mówi nie LGBT”; „Co wy robicie, nasze miasto hańbicie”; „Do kanału”; „Śmierć wrogom ojczyzny”; „Bydgoszcz wolna od pedalstwa”; „Kto nie skacze jest pedałem”; „Wielka Polska katolicka”; „Raz sierpem raz młotem tęcza hołotę”; „Anifa, antifa, łowcy hiva”; „Bydgoszcz miastem narodowym”.

Część osób uczestniczących ubrana była w odzież o symbolice patriotycznej oraz kibicowskiej (Zawisza Bydgoszcz). Posiadali również chorągiewki i wlepki przyklejone do odzieży z wizerunkami sylwetek kobiety w kolorze różowym i mężczyzny w kolorze niebieskim.

Kontrdemonstracja nie była w zasięgu wzroku, ale była częściowo w zasięgu słuchu uczestników Marszu Równości. Kontrdemonstracja znajdowała się w takim miejscu, że osoby zmierzające na Marsz Równości od strony Starego Rynku ulicą Ku Młynom wchodziły z nią w bezpośredni kontakt.

O godz. 13:58 policjanci ustawili kordony odgradzające kontrmanifestację z dwóch stron – od strony Marszu Równości (na ulicy Mennica) i na ulicy Ku Młynom. W blokadzie od strony ulicy Ku Młynom kordon składał się z 10 policjantów. W blokadzie od strony Marszu Równości (ulica Mennica) było to 25 policjantów – część skierowanych w stronę Marszu Równości, część w stronę zabezpieczanego zgromadzenia. Za nimi (w kierunku Marszu Równości) ustawionych było 6 wozów policyjnych. Policjanci wpuszczali do ogrodzonego obszaru uczestników kontrmanifestacji, a uczestników Marszu Równości kierowali inną trasą.

Kontrdemonstracja przy ulicy Grudziądzkiej

Okolo godz. 15:30 obserwatorzy znajdujący się na czele Marszu na ul. Grudziądzkiej usłyszeli odgłosy rzuconych w bardzo bliskiej odległości petard. O godz. 15:31 z ul. Podgórnej wybiegło ok. 30 policjantów i pobiegło w kierunku kontrdemonstracji, która pojawiła się w bocznej uliczce między ul. Grudziądzką a Poznańską (wyposażenie policjantów opisane poniżej w części dotyczącej zabezpieczenia zgromadzenia). Uczestnicy kontrdemonstracji trzymali transparenty o następującej treści: „Chłopak+dziewczyna = normalna rodzina”; „Nie! Dla LGBT”; „Stop LGBT”;

„Precz z LGBT”; „Stop gender”; „Stop deprawacji”; „Bydgoszcz mówi nie! LGBT. Kontra!”; „Bydgoszcz mówi nie LGBT”; „Nie dla gender”; „Stop homopropagandzie”; „Młodzież Wszechpolska”, a także flagi Polski i flagi papieskie.

W kierunku Marszu Równości rzucono 4 petardy (między godz. 15:30 a +/-15:35) i pokazywano obraźliwe gesty.

Policjanci niezwłocznie ustawili kordon zwarty zabezpieczający – odgradzający kontrdemonstrantów od Marszu. Kordon uformowany był przez ok. 20 policjantów. Na tym etapie obserwatorzy nie zauważyli żadnych czynności Policji podejmowanych wobec kontrdemonstrantów (tj. legitymowanie), poza wyprowadzeniem jednej osoby z tłumu. Liczba uczestników kontrdemonstracji zaobserwowanej na Wełnianym Rynku w bezpośrednim sąsiedztwie trasy przemarszu w godz. ok.15:30 – 15:48 to między 100 a 200 osób.

Marsz Równości zatrzymał się na kilka minut na wysokości ul. Grudziądzkiej 5 (w czasie, gdy funkcjonariusze Policji przemieszczali się i formowali szyki, aby oddzielić kordonem Marsz od kontrmanifestacji). Doszło do wymiany zdań pomiędzy uczestnikami Marszu a uczestnikami kontrdemonstracji. Osoby uczestniczące w Marszu Równości zaczęły skandować hasła: „Dlaczego wy trujecie ludzi”, „Homofobia to się leczy”; „Słodcy chłopcy narodowcy”; „Akceptujemy heteroseksualnych”; „Każdy chłopak ma ochotę z narodowcem stracić cnotę”, pojedyncze okrzyki „kocham cię”.

Kontrdemonstranci krzyčili: „Wypierdalać”; „Raz sierpem, raz młotem czerwoną hołotę”; „Bydgoszcz mówi nie dla LGBT!”; „Chodźcie z nami, Polakami!”; „Normalna rodzina chłopak i dziewczyna”; „Bóg - honor - ojczyzna”; „Zostawcie dzieci w spokoju”; „NIE dla homopropagandy”; „Zboczeńcy”; „Polska biało-czerwona, a nie kolorowa”; „Do domu!”; „Raz sierpem raz młotem tęczową hołotę”; „Polska - Bydgoszcz katolicka”; „Polska - Bydgoszcz chrześcijańska”.

Kontrdemonstranci nie byli grupą jednorodną, część najgłośniejszą stanowili młodzi mężczyźni (wśród nich widoczne były 2 duże flagi Młodzieży Wszechpolskiej), drugą część stanowili ludzie dojrzały i starsi, tu najgłośniejsze były kobiety, najmniej liczną częścią były nastolatki, wśród nich pary chłopak/dziewczyna. W grupie kontrdemonstrantów zaobserwowano księdza w sutannie. W opinii obserwatorów tylko w zachowaniu pierwszej opisaną grupę można było dopatrzeć się zachowań przemocowych i dążących do konfrontacji. Pozostali chcieli zmanifestować swoje przekonania.

Kontrdemonstranci, oddzieleni kordonem funkcjonariuszy, nie mieli możliwości podejścia bezpośrednio do Marszu. Mimo to, byli słyszalni dla uczestników Marszu (4 petardy hukowe, okrzyki), widoczna była też część transparentów oraz flagi.

Kontrdemonstranci mieli megafon (zaobserwowano u jednej osoby), przez który osoba przewodnicząca zgromadzeniu skandowała hasła oraz nagłośnienie, które zapewniało oprawę muzyczną ich zgromadzeniu (półciężarówka Opel na bydgoskich numerach rejestracyjnych ze sprzętem nagłaśniającym). Kontrdemonstranci odtwarzali przede wszystkim utwór zespołu Prawe Skrzydło „Pochód Degeneratów”, w ten sposób na krótkim odcinku trasy Marszu zagłuszali muzykę emitowaną z platform Marszu.

Zdjęcie 5.: godz. 15:32, przejście między budynkami między ulicami Grudziądzką (na wysokości budynku nr 5) oraz Poznańską

Zdjęcie 6.: godz. 15:34, kordon Policji odgradzający kontrademonstrację od Marszu, przejście między budynkami między ulicami Grudziądzką (na wysokości budynku nr 5) oraz Poznańską

W przejściu między budynkami pomiędzy ulicami Grudziądzką a Wełnianym Rynkiem ustawiono blokadę, którą tworzyło 80 policjantów (wejście z Wełnianego Rynku na ul. Długą).

Na tym etapie policjanci uprzedzali o możliwości legitymowania uczestników kontrademonstracji.

Po przejściu Marszu przez Wełniany Rynek, Policja zablokowała wszystkie dochodzące do niego drogi. Przy zbiegu ul. Melchiora Wierzbickiego i Długiej ustawiony został kordon podwójny zwarty, utworzony przez ok. 120 funkcjonariuszy. Na „zamkniętym” obszarze ustawiony został również

duży wóz policyjny z armatką wodną i taranem oraz 9 zwykłych wozów policyjnych. Część funkcjonariuszy trzymała pałki szturmowe w gotowości.

Kilkadziesiąt osób uczestniczących w wyżej opisanej kontrademonstracji, zostało „zamkniętych” na wygrodzonym przez blokady policyjne obszarze. Policja przystąpiła do legitymowania osób znajdujących się na tym obszarze (ok. godz. 15:50). Osoby wylegitymowane były wypuszczane poza kordony blokujące.

Zdjęcie 7.: godz. 15:55, kordon Policji blokujący Wełniany Rynek od strony ulicy Poznańskiej

Około godz. 16:10 organizator ogłosił przez megafon rozwiązanie zgromadzenia (kontrmanifestacji) i zasugerował jego kontynuację przy ul. Batorego (ulica dochodząca do Starego Rynku).

O godz. 16:17 policjanci otworzyli blokady. Część policjantów weszła w ul. Wąską. O godz. 16:22 policjanci zaczęli się rozchodzić.

Kontrademonstracja na skrzyżowaniu ulic Jezuickiej i Niedźwiedziej

Na skrzyżowaniu ulic Jezuickiej i Niedźwiedziej stała ok. 10-osobowa grupa kontrademonstrantów. Po kilkunastu minutach dołączyły do niej 4 osoby z kontrademonstracji opisanej wyżej (zaobserwowano sprzeciw jednej członkini pierwotnej grupy wobec wulgarnych haseł używanych przez nowoprzybyłych). Policja utworzyła luźny kordon zabezpieczający wokół grupy kontrademonstrantów.

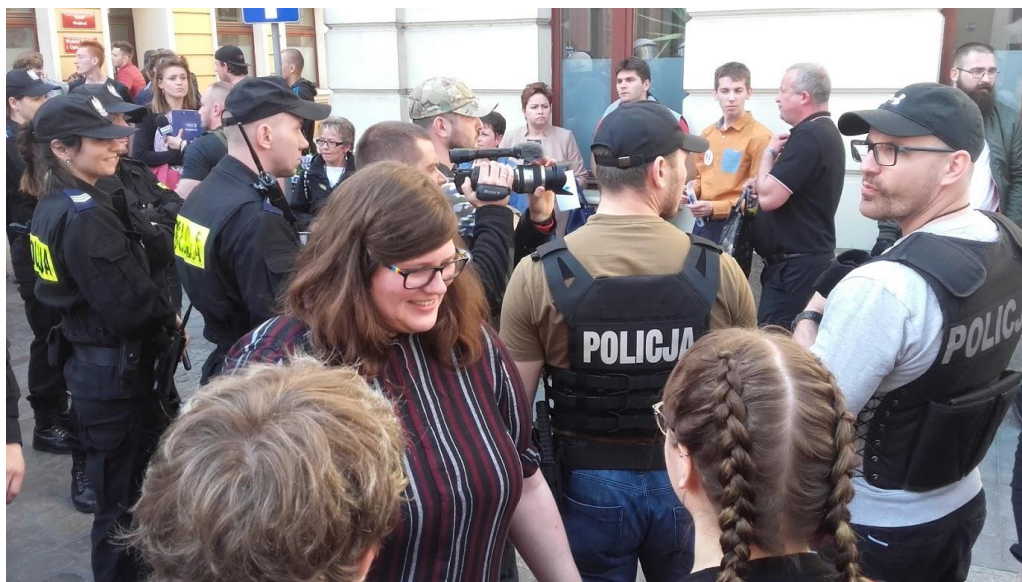
Grupa wznosiła następujące okrzyki: „Raz sierpem, raz młotem tęczową hołotę”; „Normalna rodzina chłopak i dziewczyna”; „Bóg - honor - ojczyzna”; „Zostawcie dzieci w spokoju”; „Nie kolorowa - Polska biało-czerwona”; „Polska - Bydgoszcz katolicka”; „Polska - Bydgoszcz chrześcijańska”.

Pojedynczy uczestnicy Marszu pokazywali kontrdemonstrantom środkowy palec. Doszło do krótkiej szarpaniny między mężczyzną, który szedł w Marszu z małym plakatem „tęcza nie obraża”, a jednym z kontrdemonstrantów (również z plakatem), którzy próbowali sobie wzajemnie wyrwać plakaty. Policja bardzo szybko odgrodziła obu mężczyzn od siebie.

W okolicach miejsca zakończenia Marszu zaobserwowano osobę stojącą w milczeniu i trzymającą w wyciągniętej ręce różaniec.

Zdjęcie 8.: godz. 15:56, Kontrdemonstracja na skrzyżowaniu ulic Jezuićkiej i Niedzwiedziej

Zdjęcie 9.: godz. 16:11, kontrdemonstracja otoczona kordonem Policji, skrzyżowanie ulic Jezuićkiej i Niedzwiedziej

ZABEZPIECZENIE ZGROMADZENIA

Zgromadzenie zabezpieczali funkcjonariusze z oddziałów prewencji i ruchu drogowego (między 200 a 300 funkcjonariuszy) i Straż Miejska Bydgoszczy (około 12 funkcjonariuszy). Ponadto do zabezpieczenia użyto co najmniej kilkunastu furgonów policyjnych, kilkunastu policyjnych samochodów osobowych oraz wozu z armatką wodną i taranem. Liczba funkcjonariuszy oraz pojazdów zabezpieczających zmieniała się na trasie Marszu, uwzględniając warunki drogowe i potencjalne zagrożenie ze strony kontrdemonstrantów.

W chwili rozpoczęcia Marszu około 100 metrów przed czołem szło ok. 20 policjantów z oddziałów prewencji, tuż przed czołem – około kolejnych dziesięciu.

Tyły Marszu zabezpieczało 6 policjantów w pełnym rynsztunku oddziałów prewencji, jeden strażnik miejski, dwóch policjantów w zwykłym umundurowaniu. Marsz zamykały dwa samochody policyjne – nieoznakowane, ale za kierownicą siedzieli policjanci w umundurowaniu.

Całej kolumnie marszowej towarzyszyli policjanci jako asysta krocząca – w szyku luźnym – na początku rozmieszczeni byli co ok. 15 metrów, przy szerszych ulicach policjanci rozmieszczeni byli częściej – co ok. 10, a następnie co ok. 5 metrów na ul. Marszałka Focha, co ok. 1,5 metra na wysokości Centrum Handlowego Rondo.

Policjanci byli też obecni w każdej bocznej uliczce, którą można było dołączyć do marszu (w węższych uliczkach obecni byli sami policjanci – od 2 do 5 – na większych zakrętach zarówno policjanci jak i wozy policyjne – do 5 wozów – furgony, samochody osobowe, a także samochody nieoznakowane, z włączonymi lampami ostrzegawczymi). Funkcjonariusze z ruchu drogowego zabezpieczali trasę przemarszu wstrzymując ruch kołowy.

O godzinie 14:42, na ul. Marszałka Focha, Marsz zamykało 17 wozów policyjnych.

Przykładowe zabezpieczenia Marszu na poszczególnych odcinkach trasy:

Zdjęcie 10.: godz. 14:00, początek Marszu Równości, czoło Marszu

Zdjęcie 11.: godz. 14:20, czoło Marszu

Zdjęcie 12.: godz. 14:26, Marsz przy ul. Marszałka Focha

Zdjęcie 13.: godz. 14:28, Marsz przy ul. Marszałka Focha

Zdjęcie 14.: godz. 14:48, przy ulicy Garbary/ róg z ul. Królowej Jadwigi, samochód policyjny wyposażony w armatkę wodną i taran. Samochód z oznaczeniem oddziału prewencji Policji w Szczecinie

Zdjęcie 15.: godz. 15:05, asysta krocząca policji na ulicy Marszałka Focha

Zdjęcie 16.: godz. 15:04, zabezpieczenie przy Rondzie Grunwaldzkim

Zdjęcie 17.: godz. 15:15, asysta krocząca policji na ulicy Kruszwickiej, przy rondzie Grunwaldzkim, na wysokości Centrum Handlowego Rondo

Zdjęcie 18.: godz. 15:30, zabezpieczenie czoła Marszu Równości na ulicy Grudziądzkiej (na wysokości budynku nr 5)

Na miejscu obecna była straż Marszu w pomarańczowych kamizelkach oznaczonych nazwą Stowarzyszenie Stan Równości. Osoby ze straży Marszu wielokrotnie instruowały osoby uczestniczące, by trzymały się wyznaczonej trasy Marszu.

Funkcjonariusze z oddziałów prewencji mieli typowe mundury i standardowe wyposażenie: kaski, kamizelki ochronne, nagienniki, tarcze (tylko ok. 20% policjantów prewencji). Ponadto: pałki szturmowe, broń krótka, kamizelki kuloodporne, ręczne miotacze gazu. Na Welnianym Rynku przy zablokowanej kontrdemonstracji zaobserwowano kilku funkcjonariuszy z bronią gładkolufową.

Policjanci z ruchu drogowego mieli na mundurach żółte odblaskowe kamizelki. Zaobserwowano też funkcjonariuszy z formacji antynarkotykowej (ul. Jezuicka).

Przed Marszem i na jego trasie obserwatorzy zauważyli trzy blokady w miejscach potencjalnego kontaktu Marszu z kontrademonstrantami: na ul. Mennica w momencie formowania się Marszu, z obu stron Wełnianego Rynku oraz na skrzyżowaniu ul. Jezuickiej z Niedźwiedzią, gdzie skończył się Marsz.

Rezerwy sił Policji w postaci oddziałów pieszych w bocznych uliczkach odchodzących od trasy przemarszu, samochodów policyjnych zlokalizowanych w pobliżu i pojazdu opancerzonego z armatką wodną były widoczne zarówno dla uczestników Marszu, jak i kontrademonstrantów.

Policja nie stosowała siły. Do zapewnienia bezpieczeństwa wystarczyła sama demonstracja sił Policji.

Policja w żaden sposób nie utrudniała obserwacji obserwatorom Amnesty International, akceptowane było filmowanie w każdym miejscu zgromadzenia, a także filmowanie działań Policji i robienie zdjęć funkcjonariuszom. Obserwatorzy byli przepuszczani przez blokady policyjne.

Policja nagrywała zarówno przebieg Marszu jak i kontrademonstracje. Nad zgromadzeniem latał dron.

Nie zaobserwowano, poza jednym incydentem, kiedy jeden z kontrademonstrantów rzucił niemal pełną 1,5 litrową butelką napoju w kierunku kordonu Policji blokującego dojście do trasy przemarszu (u wylotu ul. Długiej), innych zachowań agresywnych czy jakichkolwiek zaczepek wobec Policji.

IV. WNIOSKI AMNESTY INTERNATIONAL

Pokojowy charakter zgromadzenia

Na podstawie zaobserwowanych zdarzeń, w opinii Amnesty International opisane wyżej zgromadzenie miało charakter pokojowy.

Kontrademonstracje

Mimo opisanego wyżej incydentu rzucania petardami i negatywnego nastawienia wobec osób uczestniczących w Marszu, o którym świadczyły transparenty, okrzyki i treść utworów muzycznych, kontrademonstracje również należy uznać za pokojowe. Zgodnie bowiem z obowiązującymi standardami międzynarodowymi zgromadzenie nie traci pokojowego charakteru w wyniku agresywnego zachowania kilku osób w nim uczestniczących.

Działania Policji

Zabezpieczenie zgromadzenia ruchomego przez Policję było bardzo efektywne, skutecznie przemieszczano rezerwy Policji w celu zapewnienia bezpieczeństwa osobom uczestniczącym. Efektywna łączność radiowa oddziałów Policji umożliwiała natychmiastową reakcję na dynamicznie

zmieniające się okoliczności i zapewnienie pełnej ochrony uczestników Marszu przed potencjalnym zagrożeniem ze strony kontrademonstrantów.

Widoczna liczba policjantów zabezpieczających Marsz wydawała się adekwatna, nie odnosiło się wrażenia, że funkcjonariuszy jest za dużo, nie wytwarzano atmosfery strachu czy zagrożenia. Jednocześnie wyraźna obecność Policji, a w sytuacji zagrożenia – zauważalna natychmiastowa reakcja i pojawianie się adekwatnej liczby funkcjonariuszy, którzy nie byli widoczni wcześniej, dawały poczucie bezpieczeństwa.

Policja reagowała błyskawicznie i proporcjonalnie, zarówno jeśli chodzi o natychmiastowe tworzenie blokad, jak i legitymowanie osób, dokonywane bez arbitralnej selekcji (wszystkie osoby na zamkniętym, wydzielonym obszarze).

Funkcjonariusze Policji zachowywali spokój podczas interwencji i kontaktu z kontrademonstrantami. Przy zaobserwowanych przypadkach legitymowania funkcjonariusze, zapytani, podawali zarówno podstawę prawną, jak i faktyczną podejmowanej czynności.

Działania Policji umożliwiły osobom uczestniczącym w Marszu spokojne jego przejście, a jednocześnie zachowany był kontakt wzrokowy i słuchowy pomiędzy uczestnikami Marszu Równości oraz kontrademonstracji.

Obserwatorzy/ki Amnesty International byli przepuszczani przez funkcjonariuszy przez kordony zabezpieczające.